

Українська бібліотечна асоціація

Молодіжна секція УБА

**FORUM
OF YOUNG
LIBRARIANS
UKRAINE**

**Форум молодих бібліотекарів
«Бібліотека на мапі міста»**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

7-8 квітня 2016 року, м. Київ

Київ 2016

ББК 78.34

УДК 024

Ф80

Форум молодих бібліотекарів «Бібліотека на мапі міста» : зб. матеріалів / Укр. бібл. асоц. ; редкол.: О. В. Воскобойнікова-Гузева, В. В. Загуменна, В. С. Пашкова, В. Є. Сошинська, Я. Є. Сошинська, І. О. Шевченко, Л. П. Шендерівська. – Електрон. вид. – Київ : УБА, 2016. – 62 с.

ISBN 978-966-97569-0-9

Наукове видання вміщує виступи учасників міжнародного форуму молодих бібліотекарів, а також матеріали досліджень молодих науковців і майбутніх фахівців інформаційно-бібліотечної та видавничо-поліграфічної і книготорговельної сфери, що представляють бібліотеки й вищі навчальні заклади України, Естонії, Молдови.

У матеріалах збірника розкрито інноваційний бібліотечний досвід взаємодії бібліотеки і громади, досліджено місце сучасної бібліотеки у фізичному, цифровому та медійному просторі, проаналізовано бібліотечні соціокультурні та освітні проекти, приділено увагу питанням менеджменту і маркетингу у медійній сфері, запропоновано ознайомитися з проектами Молодіжної секції Української бібліотечної асоціації.

Рекомендовано до друку Президією Української бібліотечної асоціації, протокол №6 від 30 серпня 2016 р.

Редакційна колегія:

О. В. Воскобойнікова-Гузева, доктор наук із соціальних комунікацій, старший науковий співробітник

В. В. Загуменна, кандидат педагогічних наук, професор

В. С. Пашкова, доктор історичних наук, доцент

В. Є. Сошинська, кандидат наук із соціальних комунікацій

Я. Є. Сошинська, кандидат історичних наук, доцент

І. О. Шевченко, кандидат педагогічних наук, доцент

Л. П. Шендерівська, кандидат економічних наук

ISBN 978-966-97569-0-9

© Українська бібліотечна асоціація, 2016

© Автори, 2016

Зміст

Розділ 1. Бібліотека і громада: інноваційний зарубіжний досвід.....5

<i>Хелеені Карья.</i> Проекти Центральної бібліотеки м. Таллінн.....	5
<i>Любов Кульчицька.</i> Нетрадиційні форми роботи публічної бібліотеки.....	7
<i>Дворник А. П.</i> Досвід Польщі в бібліотечному обслуговуванні користувачів з обмеженими можливостями.....	8

Розділ 2. Сучасна бібліотека у фізичному, цифровому та медійному просторі.....11

<i>Медведська М. С.</i> Бібліотека і «геній міста»: урбан-метафоричні нотатки культуролога.....	11
<i>Щербак Я. О.</i> Віртуальний простір бібліотеки Сумського державного університету як майданчик для освіти та самоосвіти.....	13
<i>Черінько А. Г.</i> Ведення сторінок бібліотеки у соціальних мережах.....	15
<i>Патрон І. В.</i> Львівська обласна бібліотека для дітей на мапі міста.....	18
<i>Картузов К. М.</i> Медіакультура бібліотекаря.....	21
<i>Поперечная Т. А.</i> Весь мир в авоське или как конкурента превратить в партнера.....	23

Розділ 3. Соціокультурні та освітні проекти в бібліотеках.....27

<i>Крамарева Ю. С.</i> «Театр сучасного діалогу» як метод вирішення конфліктів: перспективи організації соціального театру в бібліотеці.....	27
<i>Доморосла О. Л.</i> Бібліотека як осередок літературного життя молоді.....	29
<i>Падалка Г. В.</i> Ніч у бібліотеці як нова форма заохочення користувачів.....	31
<i>Рабаданова Л. В.</i> Досвід науково-педагогічної бібліотеки у забезпеченні освітянської галузі реферативною та аналітичною інформацією.....	34
<i>Цюра М. А.</i> Дефініція поняття «бібліотерапія»: український аспект.....	36

Розділ 4. Менеджмент і маркетинг у медійній сфері.....39

<i>Брижата О. В.</i> Роль книжкових виставок-ярмарків у формуванні інформаційного середовища.....	39
<i>Дуванова К. С.</i> Актуальні канали збуту медіапродукції.....	42
<i>Нюкало К. В.</i> Напрями ефективного розвитку видавництва.....	45
<i>Пашко В. С.</i> Соціальний медіамаркетинг видавництв.....	48
<i>Стасюк Л. О.</i> Ціни і ціноутворення у медіабізнесі (на прикладі видавничої галузі).....	51

Розділ 5. Проекти Молодіжної секції УБА.....55

<i>Семенова С. П.</i> Бібліотечна письменницька програма Come Write In! та проєкт Молодіжної секції УБА «Приходь та пиши!»: міжнародний досвід в Україні.....	55
<i>Полевая В. О.</i> Прогулки по любимому городу.....	57
<i>Уралова О. О.</i> Практичні поради зі створення та проведення пішохідної прогулянки (екскурсії) містом для працівників бібліотек.....	59

культури, ніж спорудження нових об'єктів). Або ж на креативні способи участі бібліотеки в збереженні та примноженні місцевої історії. Або ж навіть на процес створення бібліотечних «родзинок», які певним чином відображатимуть саме міську своєрідність та «геній міста».

Щоправда, саме тут і починається найцікавіше: наскільки далеко ми здатні піти в такій стратегії? Чи зможемо ми зняти проблему протистояння універсальності й унікальності, ставши одночасно доступними для всіх і (своє)рідними для кожного? Чи вдасться нам відповідати і глобальним тенденціям, і локальним викликам? Ці питання залишаються відкритими. Але вони вже «розлиті в повітрі». І дехто в суспільстві, як і сторіччями до цього, хтось за звичкою, а хтось таки через справжню до нас довіру й симпатію, все ж поки чекають від нас мудрої відповіді. І наше головне завдання – не змушувати чекати занадто довго.

УДК 021.2

Щербак Яна Олександрівна,

бібліотекар Бібліотечно-інформаційного центру Сумського державного університету
м. Суми, Україна

ВІРТУАЛЬНИЙ ПРОСТІР БІБЛІОТЕКИ СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЯК МАЙДАНЧИК ДЛЯ ОСВІТИ ТА САМООСВІТИ

Інформаційний та освітній простір є ключовим для розвитку країни. Наука та освіта, як і інші сфери людської діяльності, потребують оперативної, своєчасної та достовірної інформації. Вченому, досліднику, викладачу, студенту, професіоналу потрібні потужні інформаційні ресурси, як вітчизняні, так і світові: швидкий, зручний, багатоаспектний доступ до світової наукової інформації через бази даних, наукову періодику, наукову літературу [1], а бібліотеки виступають якісною платформою для організації освітньої та наукової діяльності.

Стрімкий розвиток інформаційно-комунікативних технологій вимагає від бібліотек ВНЗ постійного оновлення традиційних функцій, сприяє активізації процесу віртуалізації освітнього простору, впровадження інноваційних методів, форм та засобів задоволення інформаційних, освітніх потреб користувачів.

Формування та якісне наповнення віртуального простору є першочерговим завданням Бібліотечно-інформаційного центру Сумського державного університету.

Сучасна інформаційно-бібліотечна система СумДУ моделює, накопичує, зберігає та ефективно використовує різні колекції документів, як в традиційній формі (паперовій), так і нетрадиційній (електронній); виконує основну роль у формуванні науково-освітнього інформаційного простору – створює інформаційно-когнітивне електронне середовище для освіти, самоосвіти, професійного зростання, виконання наукових досліджень, розширення наукової комунікації.

Віртуальний бібліотечний простір складається з кількох компонентних складових: локальних електронних ресурсів, доступ до яких здійснюється лише з АРМ університету та бібліотеки, підключених до Інтернету; та ресурсів вільного доступу – доступ до яких забезпечується з будь-якої точки світу.

Створено та підтримується в актуальному стані сайт бібліотеки (library.sumdu.edu.ua) – головна точка доступу до всіх електронних ресурсів (власних університетських, вітчизняних, світових). Наразі, в контексті підтримки світової політики відкритого доступу, СумДУ надає доступ до таких власних баз даних:

- електронний каталог (lib.sumdu.edu.ua) – відтворює весь фонд бібліотеки (книги, статті, автореферати, дисертації, технічні документи тощо). Зараз це понад 450 тис. бібліографічних записів та понад 49 тис. електронних версій документів; багатокритерійний пошук; актуальна інформація про наявність та розподіл примірників; доступ до електронних версій; здійснення онлайн-замовлення літератури; перегляд персонального читацького формуляра та історія видач у режимі реального часу; можливість створення списку відібраної літератури, його друку та доставки на електронну пошту; перегляд статистики видач/завантажень кожного документа тощо;

- інституційний репозитарій (essuir.sumdu.edu.ua) виконує місію накопичення, систематизації, зберігання інтелектуальних праць магістрів, аспірантів, професорсько-викладацького складу університету, надання відкритого доступу до нього та поширення в науковому світовому середовищі. На сьогодні репозитарій містить понад 43 тис. наукових публікацій. Зареєстровано понад 6000 авторів СумДУ та понад 850 депозиторів, які самостійно архівують власні наукові публікації до архіву;

- із сайта бібліотеки реалізовано доступ до наукової періодики СумДУ. Університет видає 12 наукових періодичних видань у галузях філологічних, медичних, економічних, технічних, фізичних, історичних наук [2].

Вітчизняні та зарубіжні бази даних: портал «Наукова періодика України» забезпечує доступ до українських рецензованих наукових журналів; електронна колекція авторефератів дисертацій, захищених в Україні (ресурс Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського); цифрова патентна бібліотека – спеціалізована колекція інформації

щодо патентів на об'єкти права інтелектуального права; Directory of Open Access Journals – директорія авторитетних рецензованих наукових журналів відкритого доступу з понад 130 країн світу; arXiv.org – найбільший безкоштовний електронний архів публікацій наукових статей тощо.

В рамках участі СумДУ в проєкті ElibUkr періодично надається тріал-доступ (обмежується IP-адресою комп'ютерної мережі університету або окремих комп'ютерів) до таких загальноновизнаних баз даних, як: SAGE Journals Online, ARDI, East View, HINARY, EBSCOhost, PressReader, Scopus тощо.

Також освітню функцію виконують: власний відеоканал, онлайн-презентації, сучасні форми масової роботи (онлайн-трансляції навчальних вебінарів, онлайн-семінари з користування ресурсами) тощо.

Якісно організований віртуальний простір бібліотеки СумДУ істотно зменшує час на пошуки інформації у мережі Інтернет та підвищує продуктивність освітньої, наукової, науково-дослідної діяльності.

Джерела:

1. Козьменко О. В. Проблеми створення і використання електронних інформаційних ресурсів для потреб аналітиків і науковців / О. В. Козьменко, О. В. Кузьменко, К. М. Жулінська // Вісник Української академії банківської справи. – 2012. – № 1(32). – С. 90–96.
2. Основи становлення сучасного інженера: навч. посіб. / В. О. Іванов, О. Г. Гусак, Д. В. Криворучко та ін. ; за заг. ред. В. О. Іванова, О. Г. Гусака. – Харків : НТМТ, 2015. – С. 100–101.

УДК 021.7

Черінько Аріна Геннадіївна,

бібліотекар Науково-технічної бібліотеки ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «КПІ»
м. Київ, Україна

ВЕДЕННЯ СТОРІНОК БІБЛІОТЕКИ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

Використання можливостей соціальних мереж у системі інформаційних обмінів розглядалися у публікаціях таких авторів: М. Назаровець, С. Барабаш, Л. Поперечна, С. Савицька, С. Головаха та інші.